העולם הזה

השבוע המצויר לאינפורמציה

רחוב נליקסון 8, תל־אביב (ליד תיאטרון „הת"ל")

ת.ד. 136. טל. (זמני) 66785

מען המברקים: „עולמסדר"

מו"ל: העולם הזה בע"מ

מודפס: דפוס ישראל בע"מ ת"א.

מס' 830

ח' בתשרי תש"ד

17.9.53

העורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, קצוב: אורי [illegible]

עורך משנה, תבניר: נח

מ"מ הכתב הראשי: עמנואל סרת

הצלם הראשי: רן ברנע.

חברי מערכת: מיכאל אלמוג, דוד ארנון, משה בראסרס, יחיאל בשן, יהודה נבאי, נצה נבו, לילי נלילי, אליסקר טאובר סילבי קשת

צחירי שערים: נסתלי בוגם, שלמה בן־דוד, שמואל בק, שרגא חיל זאב ליפסון, פילים סזנר, פאול קור, נרט רושלילד.

מ"מ ראש מערכת ירושלים: זאב הרץ

ראש מערכת, חיפה: חיים כרמל

מנהל מעבדה: דוד טוייג

סופרי חוץ: מוגטי ניקוכס, נבריאל דגון, יוש

ראש המינהלה: שלמה הררי

קודם כל,

אני נאלץ לפתוח בהודאה נוראה. ניסיתי להסתיר את הדבר עד הרגע האחרון, אולם שוב איני יכול להתכחש לו. בזה אחר זה קמו עורכי כל העתונים המכובדים במדינה וקרעו את המסמה כעל פנינו, הטיחו בפרצופינו את האמת המחלחלת. הם לחצו אותנו אל הקיר. אנו נכנעים.

וככן — חששותיהם האיומים ביותר נכונים הם. הנה האמת המזעזעת: העולם הזה מעונין בתפוצה גדולה ככל האפשר. נורא מזה, הוא אף משתדל לעשות את עתונו מעניין ככל האפשר כדי להגיע לקוראים רבים ככל האפשר.

בניגוד לעורכי אותם העתונים המכובדים, העושים את הכל כדי לגרש קוראים וקונים, המתרתרים על כל עניין בעתוניהם למען לא יחשדו בהם, חס ושלום, שהם רוצים להגדיל את תפוצתם, הרי אנו הלכנו בדרך ההפוכה, הנפשעת: הדבקנו מודעות על הקירות ופרסמנו הודעות בעתונים, וכל זה כדי למשוך לקיוסקים אנשים שטרם קראו את העולם הזה.

הטיכות השחצניות להתנהגות נפשעת זאת מצדי הן: שאנשים רבים ככל האפשר יקראו את אשר יש להעולם הזה לומר, וישריבוי הקוראים יאפשר הגדלת התקציב לשיכלול שירות העתון.

אחרי שגיליתי לך סוף זועתי זה נגולה אבן מלבי. אני מקוה שבהשמצותיהם הבאות נגד העולם הזה יוכלו מעתה העורכים המכובדים לעבור לנושא אחר.

●

בשבועות האחרונים מתנהל בין קוראי העולם הזה „המיכות הגדול". נושאו של ויכוח זה:

מצוזם-מצוייר מצוזם מצוייר

שער העתון. יש שהשמיעו תמיכה נלהבת בחידושים שהכנסנו לאחרונה — הן לגבי צורת השער, והן לגבי החלפת השער המצוזם בשער מצוייר — ויש הרואים בכך ירידה של רמת העיתון.

לא אסתיר כי גם במערכת גופה נטוש אותו ויכוח עצמו. אחדים מחברי סבורים שצעדנו צעד קדימה בכיוון הנכון, וחברים אחרים מעיפים מבט עצוב אחורה, אל השער המצוזם של ימים עברו.

לפני שאנו מסיימים ויכוח זה, הייתי רוצה מאד לשמוע את דעתך. האפשרויות הן שש, לפי הסדר: (1) לשמור על השיטה הנוכחית של שער שכולו מצויר,(2) לחזור לשער של אישיות מצולמת, על רקע סמלי מצויר, (3) לחזור לשער שכולו מצולם, של מאורעות ואנשים, כולל נערות יפות ככל האפשר, (4) תערובת של כל שלוש השיטות,(5) תערובת של שיטות מספר 2 ו־3, (6) תערובת של שיטות מספר 2 ו־3.

מאחר שהודעות במערכת עצמה שקולות למדי, תברענה דעות רוב הקוראים. אל תהסס: אם אתה מעדיף נערות יפות (ואומרים לי שישנם אנשים מוזרים כאלה) אמור זאת, ואם אתה סומך את ידיך על הציירים, הרי לפחות הם ישמחו לשמוע זאת.

שלי שפיר

מכתבים

איש השנה

הכתבה על איש השנה של תשי"נ (העולם הזה 829) דמתה בדיוק לשער שהקרשתם לה: שחורה משחור, כמעט בלי כל ניצוץ של אור. אחרי שקראתי אותה הלך לי כל חשק לשמוח בראש השנה.

אברהם מגור, תל־אביב

... דבר אחד ברור: יש לכם דם. המשיכו לי הלאה ולהגן על זכויות האזרח — עד שיפסילו את סעיף 111 גם נגדכם.

ארנון פז, תל־אביב

לפני שנתיים היה איש השנה העולה החדש. השנה שעברה: מנלה־השחיתות. אמיל שמורק. השנה: איש חוקי הדיכוי. מי יהיה בשנה הבאה: נדר תיל?

יהודית שרמן, חיפה

כקורא ותיק של למעלה משלוש שנים, הקורא את העתון מן האות הראשונה ועד האחרונה, שמ־תי לב כי בשבועות האחרונים יחרוף הטון הבי־קורתי של העולם הזה כמידה ניכרת. איני מתרגז דווקא לנושאי הביקורת, אלא לצורת הטיפול בהם. ... אני מבין אל נכון כי אנשי הכיתוב שלכם, אחרי שהם קוראים מדי יום ביומו את ההשמצות השפלות המוסיקות עתה ברציפות בעתוני מפא"י, קשה להם לשכת ולשכח את מעשי מפא"י. אולם לדעתי חייבים הם להתעלות מעל לרגשות אלה. זכרו: הצלילים הם היוצרים את המנגינה.

דן ברלב, תל־אביב

העולם הזה אינו נכתב כתגובה על הש־מצות, וכל כתביו מצווים לשכוח את רגשו־תיהם הפרטיים בשעת מילוי תפקידם. חרי־פות הטיפול בנושאים כגון פרשת אבו־גוש, השימוש בסעיף 111 וכו' נובעת אך ורק מן הדאגה העמוקה בה רואה העולם הזה התפתחות המסכנת, לדעתו, את עצם קיומה של מדינת ישראל כמדינת־חוק.

החיילים שנשכחו

ברצוני להודות למפקר חטיבה נבעתי הנוכחי על שהזמין לכנס החטיבה (העולם הזה 828) את שמי עון אביזרן. אבא כובנר ועזר אי־אלה מיוצרי חת־טיבה.

רצוני נם להעיר למארגני הכנס שהם פנעו קשות בחיילים האפורים שהשתייכו לנבעתי בעת הקרבות, באי־הזמנתם לכנס. עליהם לזכור כי ה־חיילים הללו היו והינם אנשים בעלי נשמה, נאוה והבנה משלהם, לא ברנים במכונה.

טוביה רסואה, חולון

שום חטיבה של צה"ל אינה יכולה להתנאות במיכצעים כשל נבעתי, אמר בי. ני. בכנס החטי־בה. למי אמת זאת? לאלה המשרתים בה כיום? עתל הוא שלא הוזמנו לכנס דווקא אלה שציריכים היו לשמוע שבחים אלה.

ותיק נבעתי, תל־אביב

... נפנעתי כרבים אחרים מהיחס הלא־אנושי.

ישי שורצמן, תל־אביב

חפש את המקל

עמדתי עם חברתי ליד קולנוע, כשהיא מלקקת ארטיק־מוכה. לידינו עמד חייל שעלה בחברתי מב־מים חודרים וזוחתים. לבסוף התרגזה חברתי, שא־לה את החייל מה פשר התנהנותו, „אני מחכה שתנמרי ללקק. ברצוני לקבל את המקל," היתה התשובה.

סלחתי לו על המבטים.

רבט ברעם יהושע, צה"ל

ונתת לו את המקל?

...בגירופם פופס נאמר שהתחרות הופסקה בנלל התערבות התאחדות הסוחרים, שאינה או־הבת התחרות בלתי־הוגנת. עד עכשיו היה ,י הרושם שהם אינם אוהבים כל התחרות שהיא. התנלתה נם דאנה לסכנה הקיימת לבריאות — שמא עוד י,־ נעיינו הסוחרים בלחם, בכעכים ובפוכטריית הנס־כרים עם מעטה של זבובים ואבק?

אניטה אנגל, קרית־עמל

... האם לא מצא ד"ר קרליבך מה להתקיף במ־דינה חוץ מהתרות ארטיק? מה פשר הקנאה ה־מסתתרת מבין שורותיו?

אולי תחנו לו מקל של ארטיק עם האות „ק־הנכספת? או אולי כספות אינרוף, כי יתכן שאי־ותניעו לידי מכות נם כן.

ברוך אברמזון, ירושלים

אפיר תודה אהיה לכם אם תעזרו לי, בעזרת שבועונכם, להכיר בחורה (הניל והפרצוף לא חשוב) שתהיה בעלת מקל ארטיק עם האות „ק'.

חלאולה, תל־אביב

על מה הדגש?

אני קורא בקביעות את העולם הזה ומדי שבוע אני תוהר ושואל את עצמי: האמנם אין זה במאזן של מק"י או נסורי קרתא ודומיהם?

... הזדעזעתי מתיאור הרעב השורר בכיכול כ־קוביבה. האמנם עד כדי כך? ואין ברפורטז'ה משום הנזמה? ומה היתה מטרתה?

... כלום לא ראיתם מיסעלים חיובים: במיצ־בים, בקידוחים, בישובי־ספר, בנטיעות. בהנחת קוי־מים, בסלילת דרכי־נישה ודרכי בטחון, בסי־תות אילת ועוד ועוד?

האפשר להתעלם מהם. להצניעם ולהסתירם ותת־הם לתאר אך כללים?

סרן מרדכי יעקובוביץ, צה"ל

מיסמך ציוני

ברשימתכם על עמרם בלוי (העולם הזה 826), ציינתם, שהיה מוכן ללכת למאסר ובלבד שלא יחתום על מיסמך הנושא עליו את שם מדינת ישראל. ברצוני להעיר שלפני כשלוש שנים, כש־הרב בלוי חזר מארצות־הברית, חתם, בנוכחותי, על טופס ההצהרת המכס של מדינת ישראל — שלפי כל הדעות הנו מיסמך ציוני מובהק.

מ. י., תל־אביב

הרעידה הקלה

אזורת הריסורט'ה שלכם על שעולות הצי באיי יתן (העולם הזה 827): עדיין אין „צבא שלנו עשיר עד כדי כך שהליסות לבנות ישמשו למליחו־כבנדי עבודה. כך שאנשי ק. 18, המסויעים בתמר־נה, אינם יוכדים לעבודת הצלה. אלא לחוף יוני אחר לבילוי ערב נעים. התיאור על רעידות אי־המה שארעו בזמן שהותנו בחוף ובמיסרע מזעזע מאד. אולם הרעש חלף כשהנענו למקום, חוץ מרעידת אדמה יותר קלה.

השתדלו נא לתקן את המעוות. כי ההזמה מכ־בידה על כתפינו...

סמ"ר קומפניץ טוביה, צה"ל

מה לעשות בערביי ישראל?

פליסטין היא מולדת ערבית ומרבית ערבייה יגו־רשו בכוח. כל ערבי הנון ישנא את הכובש. רק בנדים ומנולים ישרתו בכנות את המדינה. המי־כוב השני לפנינו, והנים החמשי, בתוכנו. נשלימו נא בשלום ובמתן פיצויים, לפני שיעשיך דם רב.

מנחם בן־ישר, תל־אביב

רק נאצים מסוג ושל היטלר, מוסוליני, פראנקו, מאק־קארתי, ושותפיהם היושבים בממשלתנו ש־לנו, יכולים לכבוד עם בכבלי עבדים. העם שפבל יותר מכל עם אחר מדכא כיום עם הקרוב לנו, בצורה נרועה יותר...

אזרח, תל־אביב

עלינו לנמור את יחסינו עמם. הם מקיימים קשרים נלויים ולא־נלויים עם הארצות הערביות, ונוטים יותר ויותר למפלנות המיצנות את הקוי־מונים.

דניאל פבונר, בן 12

הוציאו אותם מכית־הסוהר הקרוי ממשל צבאי. תנו להם זכויות שוות, כולל עבודה בשכר הס־תדרותי. חוקקו חוק שאסור להסית ערבים ביהו־דים ולהיפך.

א. הלוי, תל־מונד

המוצא היחידי: החלפת הערבים במדינה ביהו־דים מארצות־ערב. איננו יכולים להרשות לעצמנו נייס חמישי במדינה שבה נחלשת ונעלמת הדוח היהמת של הנוער.

אהרון צצדי, רחובות

טענת הניים החמישי תהיה מופרכת, אם ירנישו עצמם בטוב וכשווים ביניהם. כשם שיש להטיב את יחסינו אל בני עדות המזרח, כך נם יעשה לנבי הערבים. אין הבדל בין אלה ואלה. אנו קשו־רים בקשר בל ינתק עם ערבי הארץ.

צבי בן־דוב, חיפה

לעולם לא נוכל לקוות שהם יהיו נאמנים לנו יותר מאשר לאחיהם מעבר לנבול. ברנע שישבו מעבר לנבול יהיה קל יותר להניע אתם להסכם. מכלי שיצטרכו לכנור באחיהם. יש לשלם להם פיצויים הוגנים.

נסים פרחי, רמת־נן

קוינו שאחרי מלחמת העצמאות ינשימו את ההכרזות על היקימה הציונית, בדמות מדינה מפו־תחת לתועלת תושביה, יהודים כערבים. והנה, חמש שנים אחרי השנת עצמאותנו, המכבו ראש־נשר לאינטרסים זרים, עמוד התוך של שלטון־המנדט נגד עמי המזרח

ר. נאמן, תל־אביב

לעודד את ערבי הארץ לעבור לארצות הער־ביות, שלא בדרכי טרור אלא על בסיס החלפת תושבים ורכוש. לנוהרים יש לאפשר שוויון זכו־יות וחובות. נגד ריגוע וחבלה מספיקים בהחלט החוקים הקיימים, החלים על כל תושבי הארץ.

אליעזר בוכני, חיפה

הם ישמשו נשר ביניעו ובין המרחב כולו. אם רסת־חיים שלהם תשמש מופת לארצות השכנות. עלינו להעלות את רמת חייהם, לבטל את הממשל הצבאי בכל האזורים המרוחקים מן הנבול, להעניק להם שוויון זכויות ולתנך את היהודים לידידות לערבים ואת הערבים על הערכים הישראליים (עב־רית, חלוציות, וכו').

יהונתן בלומנטל, תל־אביב

לזרוק את הערבים מן המדינה אל ארצם. ליי־שב במקומם עולים חדשים. אחרת, בהזדמנות ה־ראשונה, יתקעו סכין בנבנו.

אייב, רמת־החייל

הערבים שנשארו אחרי המלחמה, נשארו על פי רוב מרצונם. הם רצו לימוד את אזרח החיים ה־מתקדם. לסיכך, חובה מוסרית רובצת עלינו: ללמדם את כללי התרבות האלמנטריים. לא יתכן הדבר בלי שוויון מוחלט.

דן ארז, רמת־נן

הוויכוח הרביעי במדור זה יהיה על הנושא:

האם בני עדות המזרח מקופחים?

הקוראים המבקשים להשתתף בו ישלחו את דעותיהם (לא יותר מ־50 מלה) עד יום 30.9.53 למערכת „העולם הזה", ת. ד. 136, תל־אביב. נא לציין על המעטפה ובראש החת־שובה: שאלון מס. 4.

העולם הבא

השבועון המצויר לאינפורמציה.

פסוק השבוע

על פצצתך פיצצון וסוף משוצץ יפוצצון.

הצנת האופרימה ה־ישראלאומית שהת־קיימה ב־22 בספטמבר 1953.

2400 קוני הכרטיסים הת־וישבו על 1200 הכסאות. נבירות מוסיקליות ישבו על ברכי חובבי תיאטרון, ול־

היפך.

לצלילי התזמורת הראשו־נים הורם המסך על המחזה המוסיקלי שמה של כרמן הולך לפניה, מאת המחבר היהודי־הצרפתי אפרים ביזה.

אדיס דה־רובינה (בתפקיד מזכירה בבית־החרושת לסי־גריות של סביליה) **שרה ב־מבטא רוסי־ספרדי:**

מה מתרחש

במשרדי הממשלה־לה־לה

לה

צנורות לביוב

לפי פנקס המפלנה־גה־גה־גה־גה

נכנס באריטונוב (עם תורים מתנפל עליו ונוהה אותו בשתי קרניו, הקיר־והיסוד. הקהל מת.

ביד קח צינור,

האופירה שבור.

המקהלה: (מורכבת ברובה מעיתונאים):

מחיר מורם, כרטיס קדי־מה —

כך צועד לו צבא הבימה.

דון קישון (בתפקיד סגן מנהל הזירה) **תוקע את ה־סכין בחזה של חנה דה־פי־לים. על הבמה משתוללים שחרים בעלי קול באס עמוק. מוסיע טוריזודונסקי, מנואל כולו בדם נערות הבאלט, שו־לף מכיסו מטפחת אדומה, עליה מודפס פסק דין ה־רוזן לבית פנחוסה. אחד הש־תורים מתנפל עליו ונוהה אותו בשתי קרניו, הקיר־והיסוד. הקהל מת.**